

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

G.A. van de Breevaart | SGP

(d.d. 19 mei 2026)

Nummer
4405

Onderwerp
OER lijkt nog kwalitatief en materieel onvoldoende aangevuld.

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De SGP maakt zich zorgen over de kwaliteit van de aanvullingen die zij heeft moeten doen nav een stevige tik op de vingers van de Commissie MER. Zij constateerden dat de OER niet rijp was als onderbouwing bij besluitvorming. Dat is een stevige boodschap die om zekerheid en zorgvuldigheid vraagt. De stukken lijken op een aantal beslissende onderdelen onvoldoende materieel aangevuld waarmee het stuk volgens de Commissie MER alsnog niet rijp is voor onderbouwing bij besluitvorming. Daarom stelt de SGP mede ook na een afspraak uit het debat van 13 mei 2026 de volgende schriftelijke vragen aan GS:

Antwoord

In de beantwoording is specifiek onderscheid gemaakt tussen het plan-MER van Lansingerland en het OER van de andere zoekgebieden. Voor het OER is een MER-advies uitgebracht (<https://pas.commissiemer.nl/files/nl/3907/a3907ts.pdf>), en voor de planMER Lansingerland is ander, op zichzelf staand MER-advies van de commissie uitgebracht (<https://pas.commissiemer.nl/files/nl/3907/a3907ts.pdf>).

De toetsingsadviezen voor zowel het plan-MER Lansingerland als het OER bevatten adviezen zoals de Commissie mer die doorgaans geeft aan het bevoegd gezag. Hieronder halen wij het advies aan van de Commissie mer op het OER voor de Herziening 2025, onderdeel windenergie. De concrete adviezen voor aanvulling vanuit de Commissie zijn daarbij onderstreept:

Paragraaf 2.5.1 bevat de beoordeling van het onderdeel windenergie (zoekgebieden in de drie RES-regio's). Hieronder de bevindingen van de Commissie (onderstreept zijn de aanbevelingen):

- Het onderzoek is uitgevoerd conform de adviezen van de Commissie. Er zijn heldere en goede alternatieven opgesteld waaronder een alternatief met door gemeenten aangeleverde locaties. Deze zijn getoetst aan alle relevante omgevingsaspecten inclusief het doelbereik waarmee het tekort moet worden aangevuld (52-67 windturbines van 5,6 MW11). De technisch best beoordeelde onderzoeksgebieden voldoen aan dit criterium en worden als primaire en secundaire zoekgebieden opgenomen in de Omgevingsvisie. Uit de botsproeven is aangegeven dat er overlap is tussen onderzoeksgebieden wind en (kansrijke) weidevogelgebieden.
- De zoekgebieden zijn vastgesteld op basis van harde belemmeringen ten aanzien van veiligheid, natuur en water. Vervolgens zijn deze gebieden beoordeeld als 'kansrijk', 'kansrijk te maken' en 'niet kansrijk' op basis van complexe belemmeringen, zoals de hinder door geluid en slagschaduw op woningen. Daarbij zijn vuistregelafstanden gehanteerd van 1000, en 600 meter behorend bij 42 en 45 dB Lden. Gebieden met afstanden tussen woningen en windturbines kleiner dan 600 meter (dus Lden > 45 dB) zijn

beoordeeld als niet kansrijk. De Commissie merkt hierover op dat in dit onderzoek dus alleen gebieden zijn onderzocht met een maximale hinder van 45 dB Lden, conform WHO12-richtlijnen en de conceptbepalingen landelijke windturbinenormen.

- De Commissie mist echter op onderdelen nog informatie of vindt aanpassing nodig. Zo is de methodiek voor het bepalen van de effectscore en welke omgevingsimpact daarmee gepaard gaat niet helder. Oftewel, wanneer krijgt iets een (zeer) positieve, neutrale of (zeer) negatieve score en wat betekent die score daadwerkelijk? Zo scoren vier 'technisch best beoordeelde' onderzoeksgebieden negatief op geluid. Niet duidelijk is daarbij hoeveel woningen binnen de voor geluid afgeleide vuistregelafstanden liggen en hoe groot dit negatieve effect dus is. Het maakt namelijk uit of er één of enkele woningen vallen binnen de vuistregelafstanden of dat het gaat om tientallen woningen.
- Daarnaast mist de Commissie een overzicht waarin per zoekgebied het potentiële aantal te plaatsen windturbines is opgenomen. Daardoor zijn de tabellen met totaaloverzichten (zoals op pagina 408 van het OER) niet goed navolgbaar. Deze gegevens zijn – maar alleen voor de best beoordeelde zoekgebieden - pas af te leiden uit de analyse per locatie in paragraaf 10.6 van het OER. Daarbij maakt de keuze om de locaties per alternatief een eigen nummering te geven een onderlinge vergelijking van de alternatieven complex (zo komen bijvoorbeeld zoekgebieden LA-01, NA-02 en IA-01 met elkaar overeen evenals LA-10 en IA-08).
- De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voorafgaand aan de besluitvorming,
  - de methodiek en beoordelingsschaal voor het bepalen van effectscores te verduidelijken. Laat helder zien hoe tot een beoordeling is gekomen. Geef het aantal woningen weer dat bij de technisch best beoordeelde onderzoeksgebieden binnen de vuistregelafstanden ligt;
  - een overzicht op te nemen van de aantallen turbines per zoekgebied waarvan is uitgegaan. Neem in ieder geval bij de best beoordeelde gebieden ook een verwijzing op naar de nummering uit het betreffende alternatief.
- De gevolgen voor vier alternatieven voor natuur zijn op basis van de best beschikbare informatie beoordeeld op een hoog abstractieniveau. De Commissie acht de beoordeling van de alternatieven en het voorkeursalternatief plausibel, maar wijst op de onzekerheden vanwege de grote actieradius van veel voor windturbines gevoelige soorten (vleermuizen en vogels). Die risico's strekken zich niet alleen tot nabij een vogelrichtlijngebied gelegen locatie IA.04.HR14 (ten zuiden van de provinciale weg N11) maar ook tot andere gebieden. De Commissie acht een expertoordeel in deze vorm acceptabel omdat nu alleen zoekgebieden worden opgenomen in de omgevingsvisie. Op grond van de informatie in het OER kunnen geen windparken gerealiseerd worden. De Commissie gaat ervan uit dat de voorwaarden die gelden voor verhoging van de as-hoogte voor boerenerfmolen (onderzoek naar een goede landschappelijke en ecologische inpassing) ook voor grote windturbines zullen gelden, rekening houdend met de actieradius van risicosoorten.
- De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, in de omgevingsvisie te verduidelijken welke (onderzoeks)stappen nodig zijn om locaties voor windparken uiteindelijk eventueel ook in de omgevingsverordening op te nemen.

Vragen

1. Kan GS een integraal, duidelijk, compleet en controleerbaar overzicht verstrekken waarin **per aanbeveling** van de Commissie MER wordt aangegeven:
  - a. welke aanvullende informatie naar aanleiding van het advies is toegevoegd;
  - b. op welke onderdelen van het OER, het beoordelingskader of het Statenvoorstel deze informatie concreet heeft geleid tot wijzigingen;
  - c. welke wijzigingen dit inhoudelijk betreft (bijvoorbeeld aangepaste scores, gewijzigde aannames, gewijzigde zoekgebieden, aangepaste beleidskeuzes of gewijzigde motivering);
  - d. op welke punten de aanvullende informatie nadrukkelijk *niet* heeft geleid tot wijzigingen in de beoordeling of besluitvorming;
  - e. waarom GS van oordeel is dat deze aanvullende informatie in die gevallen geen aanleiding gaf tot een andere of aangescherpte afweging;
  - f. welke aanvullingen volgens GS uitsluitend formeel of tekstueel van aard zijn geweest; en
  - g. welke aanvullingen volgens GS materieel hebben doorgewerkt in de dragende beoordeling, weging en besluitvorming.

- a. Antwoord Lansingerland: Met betrekking tot het plan-MER voor windenergie in Lansingerland is geen aanvullende informatie toegevoegd voor de besluitvorming over de Herziening 2025. Hier heeft het advies van de commissie mer in het advies op de Herziening 2025 geen aanleiding toe gegeven.

Antwoord OER: Uit de beoordeling van de Commissie volgen drie aanbevelingen (zie onderstreept hierboven).

Aanbeveling	Aanvullende informatie die is toegevoegd
<p>De methodiek en beoordelingschaal voor het bepalen van effectscores te verduidelijken. Laat helder zien hoe tot een beoordeling is gekomen.</p> <p>Geef het aantal woningen weer dat bij de technisch best beoordeelde onderzoeksgebieden binnen de vuistregelafstanden ligt.</p> <p>Een overzicht op te nemen van de aantallen turbines per zoekgebied waarvan is uitgegaan. Neem in ieder geval bij de best beoordeelde gebieden ook een verwijzing op naar de nummering uit het betreffende alternatief.</p>	<p>In paragraaf 10.5 van het OER is een nadere toelichting op de methodiek en beoordelingschaal voor het bepalen van de effectscores opgenomen.</p> <p>Ook is een analyse gemaakt van het aantal woningen dat bij de technisch best beoordeelde onderzoeksgebieden binnen de vuistregelafstanden ligt (zie paragraaf 10.6).</p> <p>Per zoekgebied is bij de effectbeoordelingen steeds aangegeven van hoeveel turbines is uitgegaan. Bij de nummering van de best beoordeelde gebieden is ook een verwijzing naar de nummering uit het betreffende alternatief opgenomen.</p>
<p>De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, in de omgevingsvisie te verduidelijken welke (onderzoeks)stappen nodig zijn om locaties voor windparken uiteindelijk eventueel ook in de omgevingsverordening op te nemen.</p>	<p>In de Nota van Beantwoording en in het Omgevingsprogramma is uiteengezet welke stappen GS nemen in de verdere uitwerking van zoekgebieden in de Omgevingsvisie naar concrete locaties voor windenergie in de Omgevingsverordening. In paragraaf 10.1 van het OER is dit vervolproces toegelicht. Daarbij wordt ook nader ingegaan op de (milieu)informatie die bij deze volgende stappen wordt verzameld en benut. De benodigde onderzoeken en beantwoording van ontwerp vragen maken onderdeel uit van de nieuwe, modulaire Herziening Omgevingsbeleid die na vaststelling van de brede Herziening Omgevingsbeleid begint.</p>

Met betrekking tot de controleerbaarheid: zie het OER op planmer-zuid-holland.nl. Er zijn twee versies van het OER. De versie van 20 oktober en de aangevulde versie van 19 maart. Bovenstaande aanpassingen staan in de versie van 19 maart.

- b. Antwoord Lansingerland: geen, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: zie het antwoord voor OER op 1a.

- c. Antwoord Lansingerland: geen, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: zie het antwoord voor OER op 1a.

- d. Antwoord Lansingerland: Niet van toepassing, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: niet van toepassing, zie het antwoord voor OER op 1a.

- e. Antwoord Lansingerland: Niet van toepassing, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: niet van toepassing, zie het antwoord voor OER op 1a.

- f. Antwoord Lansingerland: Niet van toepassing, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: niet van toepassing, zie het antwoord voor OER op 1a.
- g. Antwoord Lansingerland: geen, zie het antwoord voor Lansingerland op 1a.
Antwoord OER: zie het antwoord voor OER op 1a.

2. *Kan GS daarbij tevens heel concreet toelichten welk onderscheid zij hanteert tussen een formele verwerking van een aanbeveling en een materiële doorwerking daarvan in het besluitvormingsproces en waarom?*

Antwoord Lansingerland

De aanbevelingen van de Commissie mer over het plan-MER windenergie Lansingerland worden verwerkt in een addendum en Nota van beantwoording. Deze stukken worden door GS vastgesteld als onderdeel van de besluitvorming over de voorkeursbeslissing windenergie Lansingerland. Uit het addendum wordt duidelijk op welke onderwerpen de score in het plan-MER verandert door de verwerking van de aanbevelingen. Vervolgens wordt gekeken of de argumentatie in de voorkeursbeslissing anders wordt door de nieuwe scores. Als de argumentatie verandert kan dat ook betekenen dat het besluit van GS verandert.

Antwoord OER

De aanbevelingen vanuit de Commissie zien op nadere toelichting en onderbouwing. De aanbevelingen zijn verwerkt (zie hierboven). Verwerking leidt in dit geval tot een betere onderbouwing, niet tot andere oordeelsvorming. Daarnaast krijgen de aanbevelingen vanuit de Commissie materiële doorverwerking in de uitvoering van de modulaire Herziening Omgevingsbeleid Energietransitie Windenergie, zoals beschreven in de startnotitie.

3. *Kan GS daarnaast aangeven hoe Provinciale Staten zelfstandig kunnen controleren dat de aanvullende informatie niet slechts tekstueel is toegevoegd, maar daadwerkelijk, inhoudelijk en navolgbaar is verwerkt in de dragende afweging van het besluit?*

Antwoord Lansingerland

Zie het antwoord voor Lansingerland op vraag 2.

Antwoord OER

Zie het antwoord voor OER op vraag 1.

4. *Graag zouden wij deze 3 vragen beantwoord willen zien zowel voor de PlanMER van Lansingerland als de OER van de andere zoekgebieden.*

Antwoord

Zie de antwoorden op de vragen 1 t/m 3.

GS was in het debat overtuigd dat zij de OER juridisch en kwalitatief op de juiste manier hadden verwerkt om juridisch sterk te staan. Dat advies was door interne juristen opgesteld.

5. *Waarom heeft GS geen extern juridisch advies ingewonnen in zo'n gevoelig dossier en met zo'n gevoelige tik op de vinger van de Commissie MER? Graag voor de PlanMER Lansingerland én OER los van elkaar reageren.*

Antwoord Lansingerland en OER

Hier was op basis van ons intern juridische oordeel en de aanbevelingen van de Commissie mer geen aanleiding voor. De aanbevelingen van de Commissie mer op het plan-MER windenergie Lansingerland c.q. OER Herziening 2025 waren goed te verwerken en gingen slecht over een beperkt aantal punten.

6. *De SGP weet dat het niet verplicht is, maar wat is de reden dat GS met zo'n gevoelige tik op de vinger van de Commissie MER de aanvullingen niet aan de Commissie MER heeft voorgelegd vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid of zekerheid? Deze vraag geldt voor zowel de PlanMER als de OER*

Antwoord Lansingerland en OER

Zie antwoord op vraag 5.

7. *De SGP zou graag dat interne juridische advies 1 op 1 ontvangen waaruit de concrete zekerheid en stelligheid van GS zou moeten blijken, zowel voor PlanMER Lansingerland als de OER Herziening.*

Antwoord Lansingerland en OER

Het gaat om een intern juridisch oordeel, er is geen schriftelijk juridisch advies. Hiervoor was ook geen aanleiding.

Den Haag, 26 mei 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

A. (Arno) Bonte